

Solvabiliteit Schadeverzekeraars in 2023 gedaald door laag rendement en hogere kapitaaleis voor beleggingen

Door Peter van Kampen en Angela van Heerwaarden – Oktober 2024

In 2023 herstelden de koersen van aandelen en obligaties zich en de rente en inflatie daalden. Er was minder extreme weerschade, ondanks de zware zomerstorm Poly (top 7 sinds 1970). De klimaatverandering zette wél door, met het warmste jaar sinds 1901 en het natste jaar sinds het begin van de metingen (1906). Overall beeld van de markt voor schadeverzekeraars is desondanks een laag verzekeringstechnisch rendement en bij de middelgrote en grote verzekeraars een daling van de solvabiliteitsratio.

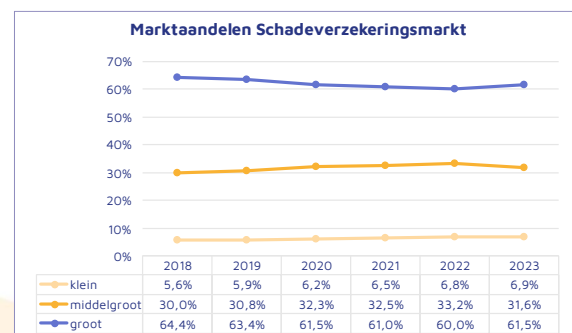
Arcturus analyseert op basis van openbare Solvency II cijfers van De Nederlandse Bank de trends op de Nederlandse verzekeringsmarkt met een focus op de verschillen tussen kleine, middelgrote en grote schadeverzekeraars. Na het lezen kunt u met onze Arcturus Solvency II Data App zelf nog verder de diepte in gaan.

Marktaandelen

We delen de markt van Nederlandse schadeverzekeraars¹ op in segmenten op basis van de bruto premie: "klein" heeft minder dan 110 mln., "middelgroot" tussen 110 mln. en 650 mln., en "groot" daarboven.

Daalt het aantal schadeverzekeraars op de markt nog steeds? Bij de start van Solvency II (2016) waren er nog 63 schadeverzekeraars, over 2023 zijn dat er nog 53. In 2023 was de afname 2: de middelgrote verzekeraars Aegon Schade en NN Non-Life Insurance N.V. werden onderdeel van respectievelijk a.s.r. en Nationale Nederlanden Schadeverzekeringen (NN). Het marktaandeel van de 3 grote schadeverzekeraars (a.s.r., NN en Achmea) nam hierdoor toe van 60% naar 61,5% ten koste van de middelgrote groep (nu nog 15 in aantal). De 35 kleine schadeverzekeraars bleven stabiel in aantal en marktaandeel.

In de hele markt steeg in 2023 de totale bruto premie met 5%, redelijk in lijn met de inflatie.

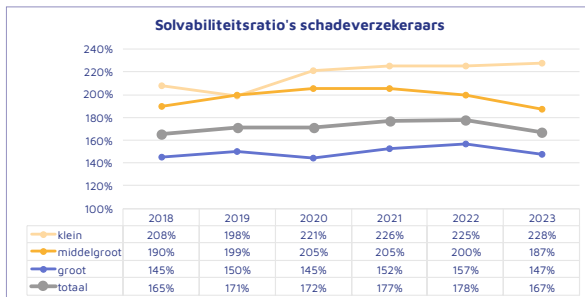

Figuur 1: Marktaandeel segmenten Schadeverzekeraars (gemeten naar bruto premie)

¹ Schadeverzekeraars exclusief herverzekeraars, ziektekostenverzekeraars of verzekeraars met alleen inkomen.

Solvabiliteit

De solvabiliteitsratio van de Nederlandse schadeverzekeraars is in 2023 gedaald: gemiddeld staat er 167% vermogen tegenover het vereiste solvabiliteitskapitaal (SCR), een afname van 11 %-punten. De afname zit bij de middelgrote en grote verzekeraars, want bij de kleine verzekeraars is juist een lichte verbetering zichtbaar van 225% naar 228%. De kleinere verzekeraars hanteren al jaren een hogere interne kapitaalnorm dan de grotere, wat verklaarbaar is vanuit het feit dat ze meer afhankelijk zijn van hun eigen kapitaalpositie.

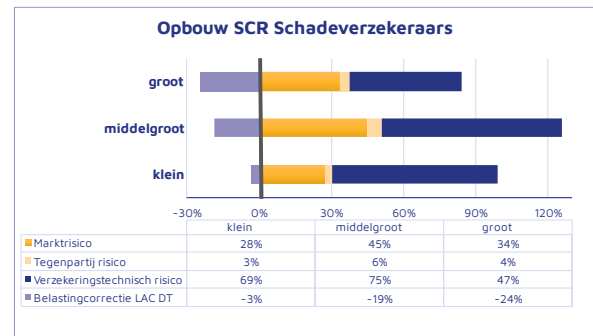

Figuur 2: Solvabiliteitsontwikkeling Schadeverzekeraars

De solvabiliteitsratio op de markt is gedaald doordat het vereiste kapitaal relatief meer is gestegen (+9%) dan het aanwezige vermogen (+3%). In 2023 komt dat vooral door de relatief grotere stijging van de SCR voor markt risico. Dat effect was vooral zichtbaar bij de grote en middelgrote verzekeraars.

In Figuur 3 is zichtbaar dat de kleine verzekeraars voorzichtiger beleggen dan de grotere: de SCR voor markt risico is immers maar 28% van de totale SCR, tegen 45% bij middelgroot en 34% bij groot. Kijken we ook naar de andere componenten van de SCR: Het verzekerings-technisch risico is bij klein en middelgroot relatief hoger. De aftrekpost belastingcorrectie (LAC DT) is bij kleine schade-

verzekeraars juist zeer beperkt: -3%, tegen -24% bij grote verzekeraars.

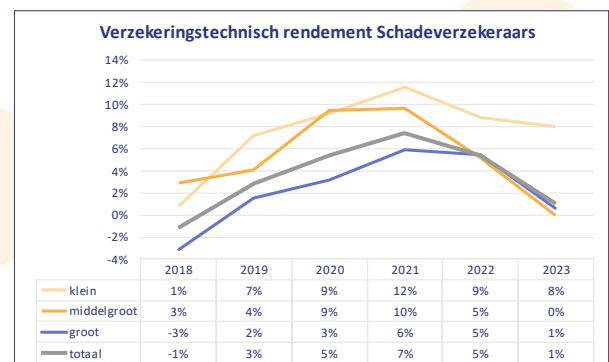
Figuur 3: Verdeling SCR Schadeverzekeraars 2023

Rendementsontwikkeling

Welk segment in de schadeverzekeringsmarkt is het meest winstgevend als we kijken naar verzekerings-technisch rendement? In 2023 was de bruto premiegroei op totaalniveau 5%, maar het verzekerings-technisch resultaat liep behoorlijk terug: van 5% naar 1% gemiddeld. Deze cijfers bevatten premie, schade, herverzekering en kosten, dus geen beleggingsrendement. Zie Figuur 4.

Opvallend is dat de groep kleine verzekeraars het blijvend beter doet, met een ruim hoger rendement van gemiddeld 8% in 2023.

De kostenratio op de gehele markt is stabiel op 32% van de premie. In 2023 was dat voor de kleine verzekeraars 28% en voor de grote verzekeraars 32%.

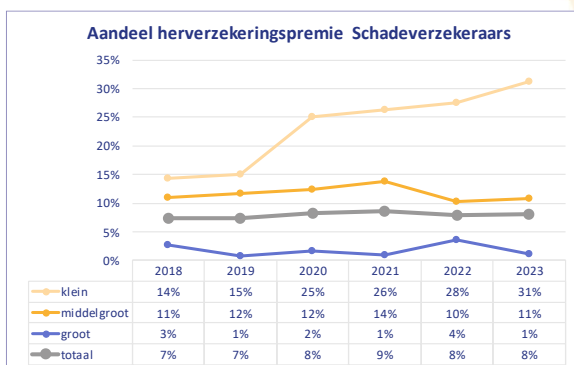

Figuur 4: Verzekeringstechnische rendementen totaal

De verschillen in rendement kunnen mogelijk worden verklaard door verschillen in bedrijfskosten, herverzekering, verdeling over branches en toename van regeldruk (o.a. duurzaamheid). We bekijken de herverzekering en de verdeling per branche nader.

Trends in herverzekering

Voor de hele schadeverzekeringsmarkt stegen de herverzekeringstarieven voor 2023, vooral bij catastrofedekkingen. Figuur 5 toont dat bij kleine en middelgrote verzekeraars de uitgaande herverzekeringspremie harder steeg dan de bruto verdiende premies. Dit beeld toont niet alles, want vaak zijn ook de dekkingen aangepast: door de tariefstijging is bij veel verzekeraars de afweging tussen risico's zelf dragen of herverzekeren opnieuw gemaakt.

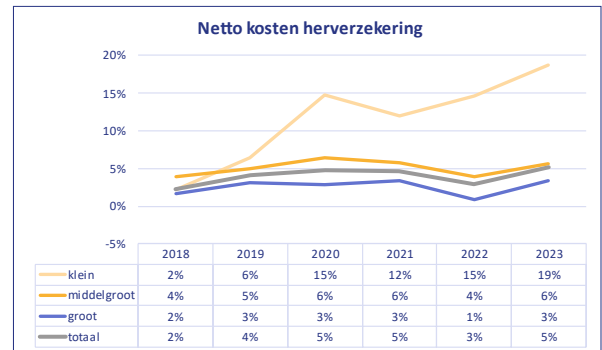

Figuur 5: Herverzekeringspremie t.o.v. bruto verdiende premie

Dat de kleinere verzekeraars meer risico's afdekken, resulteert voor hen in een lagere kapitaalvereiste. Zie Figuur 3: het verzekeringstechnisch risico in de SCR van de kleine verzekeraars is relatief kleiner (69%) dan bij de middelgrote verzekeraars (75%).

Herverzekering verlaagt dus het risico en geeft een lagere kapitaalvereiste, maar ook het rendement wordt er meestal mee verlaagd. In Figuur 6 zien we dat herverzekering in 2023

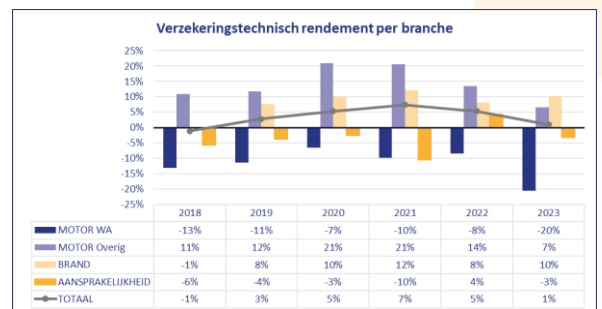
gemiddeld 5% van de premie heeft 'gekost' (herverzekeringspremie minus herverzekerde schade). Voor alle verzekeraars zien we een stijgende trend, voor de kleine verzekeraars al twee jaar op rij.

Figuur 6: Netto kosten van herverzekering (premie minus herverzekerde schade t.o.v. bruto verdiende premie)

Resultaten per branche

Een gemiddeld rendement van 1% in 2023, hoe is dat tussen de verschillende branches verdeeld? Voor de grootste schadebranches is het beeld sinds 2018 als volgt:

Figuur 7: Rendementsverloop in de grootste schadebranches.

- De Motor WA-markt toonde in 2023 een zeer slecht jaar met een verzekeringstechnisch rendement van -20%.
- Bij Motor Casco is de marge ruim, maar ook dalend naar +7%.
- De branche Brand liet een goed jaar zien met een marge van +10%. Bij de grote verzekeraars is het rendement hoger, omdat zij minder herverzekeringskosten hadden.

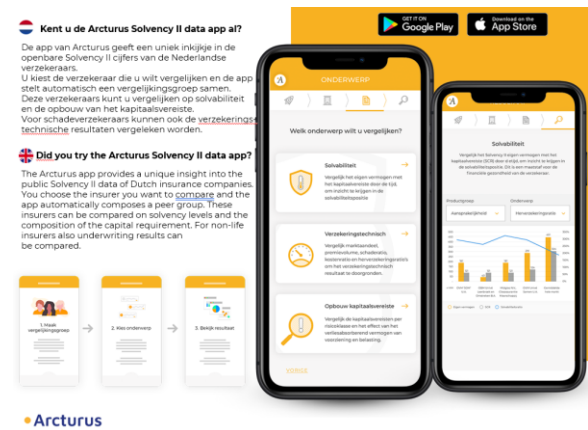
Gemiddeld over een langere periode laten de 3 segmenten een gelijk rendement zien.

- Bij Aansprakelijkheid was 2023 juist weer een minder goed jaar met een gemiddeld rendement van -3%. De middelgrote verzekeraars scoren hier positief (+3%), de kleine en grote verzekeraars respectievelijk -4% en -5%.

Inzicht met de Arcturus app

Met de Arcturus Solvency II Data app krijg je snel inzicht in de ontwikkeling van diverse grootheden vanuit Solvency II-rapportages voor Nederlandse verzekeraars. Daarbij is het ook zeer eenvoudig om op verschillende kenmerken een benchmark te maken met andere verzekeraars.

Wilt u ook snel inzicht in ontwikkeling van verzekeraars op uw smartphone, download dan gratis de app!

• Arcturus

Heeft u vragen over dit artikel? Kom gerust in de lucht bij ons of onze andere collega's bij Arcturus.